

NAPRAFORGÓ HÁZ “Ringató” Családi Napközi

2014.

Szakmai Program

Kovács Zsolt egyéni vállalkozó által, az 1997. évi XXXI. törvény és a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet alapján létesített családi napközis működéséről.

NAPRAFORGÓ HÁZ Családi Napközi
SZAKMAI PROGRAM

A Családi Napközit működtető minőségpolitikája:

A családi napközi működése vállalkozási alapú, a piaci igényekre épülő szolgáltatás. Magas színvonalon, egyedi igények figyelembevételével, exkluzív környezetben kívánjuk elérni legfőbb céljainkat, elsősorban azt, hogy gyermeke érezze jól magát nálunk! A rugalmas, szülői igényekhez igazodó szolgáltatás létrehozásával reagálni kívánunk a bölcsődei férőhelyek száma, valamint a mikrotérség munkahelyi struktúrájának problémájára. Lehetőség a családoknak, hogy mindkét szülő lelkiismeret-furdalás nélkül vállalhasson munkát, nyugodtan intézhesse ügyeit, miközben a családi napköziben gyermekeik számára biztosítjuk a stabil, kiegyensúlyozott, családias háttérrel.

Célunk, hogy családi napközinkből kikerülve gyermekeink örömmel vegyenek részt közös tevékenységekben, őrizték meg természetes kíváncsiságukat, sajátítsák el a kulturált magatartási szokásokat, környezetükben jól eligazodjanak, bizalommal forduljanak társaik, és a felnőttek felé, képesek legyenek alkalmazkodni az eltérő helyzetekhez, egymáshoz, a felnőttekhez. Fontos, hogy kialakuljon bennük a tolerancia képessége, a másság elfogadása, és tiszteletben tartása.

Családi napközinkben célunk az otthonos, derűs, szeretettelgi légkör kialakítása, a gyermek érzelmi biztonságának megteremtése. Lehetőséget teremtünk arra, hogy a gyermek kielégíthesse társas szükségleteit és biztosítjuk a közös élményekre épülő, közös tevékenységek gyakorlását. Olyan életet szervezünk, amely segíti a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak (mint pl.: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat) fejlődését.

A családi napközi küldetése, missziós nyilatkozata:

EGY ÉLET A KEZEDBEN

Ha a gyerekek kritizálva élnek, megtanulják, milyen megbélyegzettnek lenni.

Ha a gyerekek ellenségeskedésben élnek, megtanulnak veszekedni.

Ha a gyerekek kicsúfolva élnek, megtanulnak szégyenlősnek lenni.

Ha a gyerekek megszegyenítve élnek, megtanulnak bűnösnek lenni.

Ha a gyerekek toleráns légkörben élnek, megtanulnak türelmesnek lenni.

Ha a gyerekek bátorítva élnek, megtanulnak bizalommal élni.

Ha a gyerekek megdicsérve élnek, megtanulják megbecsülve érezni magukat.

Ha a gyerekek méltóságban élnek, megtanulják az igazságot.

Ha a gyerekek biztonságban érzik magukat, megtanulnak hinni.

Ha a gyerekek hitelesen élnek, megtanulják, mit jelent szeretni.

Ha a gyerekek elfogadva és barátságban élnek, megtanulják megkeresni a szeretetet a világon.

A TE GYEREKEID HOGYAN ÉLNEK?

Azt szeretnénk, ha a mi gyermekeink megtanulnák...

1. A családi napközi adatai

A családi napközi neve: NAPRAFORGÓ HÁZ – Ringató Családi Napközi

Címe. 8225 Szentkirályszabadja, Erdő sétány 2/A

Nyitva tartás: Hétfőtől - Péntekig 7.30 -17.30

Férőhely száma: 5+2, 7 fő

Érvényességi terület: Balatonalmádi és Veszprémi járás

Szolgáltatást végző munkatársak:

Geiszlerné Kovács Marianna, csana-vezető

Kapcsolat: chilla.szabo@gmail.com

+36 (20) 4805 136

www.napraforgohaz.eu (fejlesztés alatt)

Blaskó Brigitta 1 fő állandó segítő

+36306457108

1 fő helyettesítő Kovács Zsolt csana tanúsítvány

Fenntartó neve:

Kovács Zsolt egyéni vállalkozó

Székhely: 8225 Szentkirályszabadja Erdő sétány 2/A

e-mail: vunion@index.hu

Tel.: +36203644690, 06-88-780-266

Szakmai programot készítette: Kovácsné Szabó Csilla szociálpedagógus

Szakmai program érvényessége: A működési engedély kibocsátásának időpontjától visszavonásig

2. Az ellátandó csoport és terület jellemzője

A NAPRAFORGÓ HÁZ –ban egy épületben két családi napközi működik. Ebből az egyik a RINGATÓ Családi Napközi, mely 1 éves kortól 3 éves korú gyermekek részére nyújt napközbeni ellátást. Célunk, hogy családias, meleg, barátságos légkörben, személyre szóló, differenciált bánásmóddal járuljunk hozzá a gyermekek személyiségének kibontakozásához. A gyermekek korának és személyiségének figyelembe vételével látjuk el feladatunkat, tiszteletben tartva a családok egymástól eltérő értékrendjét, a gyermekek egyéniségét.

A NAPRAFORGÓ HÁZ a megyeszékhely Veszprémtől, valamint a Balaton partján elterülő Balatonalmáditól egyaránt 5 km-re elhelyezkedő Szentkirályszabadja területén helyezkedik el, annak legújabb, fejlődő település részén, kiváló infrastruktúrális közegben, jól megközelíthető utcában. A szolgáltatás létjogosultságát adja, hogy Veszprémtől eltérően Balatonalmádivan és vonzáskörzetében nincs bölcsőde és családi napközi sem. Jelenleg Balatonfüzfőre helyezik bölcsődében a gyermekeket, de a gyakorlat szempontjából Veszprém kínálja a munkahely lehetőségeket, így Balatonfüzfő kiesik ebből az útvonalból. Szentkirályszabadja ezzel ellentétben ideális, útközben kényelmesen és praktikusán elhelyezhetik gyermekeiket a munkába igyekvő gondoskodó szülők. Helyben szintén nincs az 1-3 éves korú gyermekek elhelyezésére lehetőség, az óvodai férőhelyek telítettek, nem tudják fogadni a gyermekeket.

3. A családi napközi szolgáltatás célja, feladatai alapelvei

A szakmai program bemutatása: konkrét szolgáltatáselemek, a tevékenységek leírása

Intézményünkben két családi napközi csoport kialakítását terveztük, mely a kereslet függvényében három csoportra bővíthet. A gyermek közösség létszáma így csoportonként hét fő, tehát jelentősen alacsonyabb a bölcsődei csoportlétszámnál, mely lehetővé teszi az egyénre szabott gondoskodást. A nyitvatartási időben két gondozó foglalkozik a gyermekekkel, így sokkal több idő jut egy-egy gyermekre, mint a hagyományos, intézményi keretek között működő bölcsődében illetve óvodában. Ezáltal lehetőség nyílik arra, hogy a gyermekekkel egyéni igényeiknek, érdeklődésüknek és fejlődésüknek megfelelően, a legoptimálisabban foglalkozzunk. A családias, tágas, vidéki körülmények megkönnyítik a kisgyermekek számára a szülőktől való elszakadást, előkészítik a későbbi nagyobb gyermek közösséghez való zökkenő mentesebb csatlakozást.

Célunk a ránk bízott gyermekek egészséges testi, lelki, szellemi, érzelmi fejlődésének segítése, valamint felkészítés az óvodában való beilleszkedésre. Ennek egyedüli eszköze a játék, melynek során felkészítjük őket az önálló feladatvállalásra, a kreatív gondolkodásra és a testi lelki értelemben vett egészséges életmódra

Személyi feltételek

Napraforgó Ház Családi Napközi munkatársainak kiválasztásánál alapfeltétel a megfelelő szakmai végzettség és alkalmasság. Fiatalos lendülettel és megfelelő gyakorlat tapasztalattal rendelkező alkalmazotti létszámmal várjuk gyermekeinket. A családi napközi vezetőjeként középfokú óvodapedagógusi végzettséggel, valamint több éves óvodai és iskolai nevelési intézményben eltöltött gyakorlattal rendelkezem. A gyermekek ellátását, gondozását 1 fő állandó segítővel és 1 fő helyettesítő személlyel valósítom meg. Állandó segítőm Blaskó Brigitta dajkaképzővel rendelkezik, valamint saját kisgyermekeinek nevelése során szerzett gyakorlati tapasztalatokkal egyaránt. Helyettesítő Kovács Zsolt, aki egyben a fenntartó is. A tanúsítvány megszerzésén túl édesapa és mentálhigiénés képzésen részt vett személy, akinek férfi minta jellege számunka pozitívan értékelendő egy családi napköziben, hiszen egy családban férfi-nő egyaránt jelen kell, hogy legyen. A sport területén szerzett gyakorlata, valamint a villamosmérnöki tanulmányai segítik a kreatív gondolkodás kialakítását a gyermekekben. Az alkalmazottakkal szemben elvárás a gyermekgondozásra jogosító végzettség, a nevelési, gondozási intézményben eltöltött gyakorlat és a gyakorlati alkalmasság. A tanúsítvány megszerzését valamennyi kolléga a Napraforgó Kisvirág Alapítvány szervezésében végezték. Tanfolyamvezető neve: Szabó Ágnes. Oktatási központ cím: Aranyló Napraforgó Óvoda 1149 Budapest Pósa L. u. 61.

Együtműködések, kapcsolatok

A Napraforgó Ház családi napközi fenntartója Kovács Zsolt egyéni vállalkozó

1. Együtműködési megállapodást kötöttünk Balatonalmádi Város Önkormányzatával, melyben vállaltuk azt, hogy 4 fő gyermek létszám felvétele esetén elsőbbséget biztosítunk balatonalmádi lakcímmel rendelkező szülők gyermekei számára. Balatonalmádi Város Önkormányzata vállalta, hogy szolgáltatásunk népszerűsítését helyi nagy rendezvényeken térítésmentesen végezhetjük.
2. Együtműködési megállapodást kötöttünk Szentkirályszabadja Község Önkormányzatával, aki a helyi gyermekek után történő támogatás nyújtásáról, valamint a helyi közétkeztetést igénybe vehetjük.
3. Együtműködési megállapodást kötöttünk a gyermekorvossal
4. Együtműködési megállapodást kötöttünk a településen szolgáló védőnővel.

Tárgyi feltételek:

Családi napközink Szentkirályszabadján helyezkedik el. Veszprém megyeszékhely városától, valamint Balatonalmáditól egyaránt 5-5 kilométerre. Településen belüli elhelyezkedését jellemzi, hogy az új településrészen, kertvárosi övezetben. 400 méteren belül felújított köztéri játszótér található, valamint az utcával párhuzamosan kerékpárút halad, mely Veszprémet kapcsolja össze a Balatoni bringakörúttal. Erdő sétány utcában, ahogy a neve is jelzi, közel a Vödör völgy, mely a várhegyet szeli ketté és gyönyörű Balaton felvidéki erdő szegélyezi. A 2100 fős településen működik iskola, óvoda, gyermekorvos, felnőtt háziorvos és védőnői szolgálat is, valamint működik a szociális ellátó rendszer, az alapellátás tekintetében.

A Napraforgó Ház egy 2007-ben épület 140 m²-es családi ház, saroktelken helyezkedik el. Ebben az épületben 2 db családi napközi kerül kialakításra. A Ringató családi napközi külön önálló csoport szobában, 24 m²-es helységben a földszinten helyezkedik el. A csoportszobához kapcsolódik egy önálló mosdó is, ahol 2 db kis WC és egy gyermek mosdó található található kis tükörrel, törölköző tartóval, fogmosó pohár stb. tartóval és 1 db leválasztott személyzeti WC-vel és felnőtt mosdóval. A másik családi napközivel csak az udvar és a tornaterem közös. Az étkeztetés a csoportban tisztítható padozatú teremrészén történik. A csoport szoba berendezése a gyermekkori sajátosságoknak megfelelően kerültek méretben és tematikusan is kialakításra. Az emeleti folyosón öltöző szekrényben helyezhetik el ruháikat. Az udvar tágas, térkövezett kis utakkal tarkított füves kerítéssel zárt terület, kültéri játékokkal felszerelt (EU szabvány szerint). Elkülönítetten kiskert került kialakításra, amit a gondozókkal közösen használnak. Az épületben magán használatra kialakított terület jelenleg nincs, csak a tároló terek, de ezek a gyermekektől leválasztva vannak. A tornaterem földszinti, 52 m², téli időszakban alkalmas mozgásos tevékenységek végzésére, valamint az egyéb szolgáltatások itt vehetők igénybe, elkülönítve a csoportok életétől. Közös konyha használat van abban az esetben, ha a gyermekek konyha tevékenységet végeznek és az nem a csoportban zajlik. Pl. megfigyelések, közös sütögetés stb.

4. A családi napközi szolgáltatás konkrét formái, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok

A családi napközinkben a gyermekek fogadására kialakított ingatlanon működik a szolgáltatás. A szakhatóságok által is engedélyezett családi napköziben a gyermekek biztonságos, otthonos környezetben lehetnek. Vidéki környezetben a lehető legújabb trendeknek megfelelő infrastrukturális környezetben várjuk gyermekeinket. A jó levegő, az egészséges életmód, a környezeti nevelés nálunk a természeti adottságok kihasználása mellett testközelben érzékelhető gyermekeink számára. Igényesen kialakított épület, egészséges környezetben.

A Napraforgó Ház családi napközi 1 éves kortól 3 éves korú gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást 9 órás egyénileg megállapított törzs időben, a szülők munkaidő-beosztásához

rugalmasan igazodva. Az alapellátásban kérheti a szülő gyermeke egész- illetve fél napos ellátását is. Szolgáltatásainkat térítés ellenében veheti igénybe bármely szülő, aki elfogadja nevelési módszereinket és házirendünk betartására vállalkozik.

Az alapellátási feladatok mellett a következő családi nevelést támogató szolgáltatásokkal várjuk a családokat: Időszakos gyermek felügyelet, Játzóház, baba-mama masszázs, baba-mama torna. A szülői igényekhez igazodva megszervezzük a nyári felügyeletet táborok formájában, 8 éves korig. Nevelési-, és életmód tanácsadások, közösségi programok, kirándulások, nyelvi képzés, zenei foglalkozások és mozgásos alkalmak igénybevételére van lehetőség.

Fontosnak tartjuk az egészséges életmód kialakítását ezért a gyermekeknek az élettani szükségletüknek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést biztosítunk.

A napköziben dolgozók a gyermekek felügyeletét, gondozását, nevelését a szülőkkel együttműködve, családi környezetben végzik. Szem előtt tartják mindenekelőtt a gyermekek érdekeit, ezen kívül figyelembe veszik a szülők igényeit. A szülőket napi rendszerességgel tájékoztatjuk az aktuális eseményekről, telefonon és elektronikus úton bármikor elérhetőek vagyunk.

Napközinkben megemlékezünk a gyermekek születésnapjáról, készülünk a mikulásra és a karácsonyra, rendezünk farsangi mulatságot valamint anyák napján felköszöntjük az édesanyákat. Őrizzük népi hagyományainkat, jeles napjainkat.

A Ringató családi napközi csoportunkban Montessouri módszer alkalmazásával valósítjuk meg a gyermekek fejlesztését. Az önállóság elérésében ezek a módszerek nagy hatékonyságot mutatnak. Minden gyermek adottságként rendelkezik a világ megismerési igényével, cselekvési vágygal, ezek kibontakozását csak elő kell segíteni. Ebből következik a gyermeki személyiség tisztelete, fejlődési tempójának figyelembe vétele, hiszen csak így őrizhető meg a tanulás öröme.

Lényeg, hogy a gyermekeket olyan környezetbe helyezzük, olyan játékeszközökkel vesszük körül, amelyeket kézbe véve és használva saját tapasztalataik alapján fedeznek fel dolgokat, fejlesztik képességeiket, jutnak új ismeretekhez. Bármikor és bármeddig játszhatnak akármelyik játékeszkőzzel. A gondozó csupán figyelemmel kíséri tevékenységüket, fejlődésüket, és ha szükséges, segítséget nyújt. A tanítás központúság helyett az önálló tanulást helyezi előtérbe.

Szabadságra, önfejlődésre, önállóságra nevel, azáltal, hogy figyelembe veszi a gyermek adottságait, fejlettségi szintjét, tempóját, biztosítja a problémák önálló megoldását, a felfedezés örömeit.

Az így nevelt gyermek boldog, bátor, bízik önmagában, érzelmekben gazdag, segítőkész, gyermekkora derűs, hiszen érzi, hogy szeretik, és tiszteletben tartják személyiségét, biztosítják szabadságát. Megkapja az önálló döntési jogot önmaga megvalósításához, miközben, ha szükségét érzi, feltétel nélkül támaszkodhat a gondozó segítő irányítására.

Alapelvek:

- A szülőkkel való szoros jó kapcsolat

A családi napközi nevelése a családi nevelésre épül. A kettő összhangja, a nevelő folyamatos együttműködése a szülőkkel a gyerekek harmonikus fejlődésének feltétele. Nem vállaljuk át a család nevelési feladatainak megoldását, de hozzájárulunk a családi szocializációs esetleges kedvezőtlen hatásainak enyhítéséhez. Előítélet mentesen kooperatívan napi szinten kommunikálunk a szülőkkel, hozzászoktatva őket ahhoz, hogy gyermekük élete a közös ügyünk. A kommunikációs kívül közös családi programok kezdeményezésével és tanácsadásokkal, szervezett szakmai programokkal egészítjük ki szolgáltatási palettánkat. (pl. közös kirándulás, csoport ünnepek, nők hete, szoptatás hete, házasság hete, apák napja stb. tematikus hetekhez kapcsolódóan)

- A gondozás és nevelés egysége

A legfontosabb a szeretetteljes, elfogadó légkör megteremtése, a biztonságosan, rugalmasan szervezett élettér a gyermekek számára. A gondozás és nevelés elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom: a gondozás minden helyzetében is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

- Az egyéni bánásmód

A családi napközi dolgozóinak feladata, hogy tiszteletben tartsa a gyermek egyéni fejlődési ritmusát, megfelelő környezet kialakításával és a gyermek fejlettségi szintjéhez igazodó bánásmóddal segítse fejlődését szem előtt tartva a törvényi előírásokat. Napközink nem specializálódott erre a területre, de sok fejlesztést végezhetünk gondozási -nevelési tevékenységeink során is. Amennyiben szaktudást igényel egy-egy gyermek speciális ellátása, külső szakember bevonásával és a szülő közreműködésével alakítjuk ki az életét csoportunkban.

- Állandóság és rendszeresség valamennyi tevékenységünkre nézve elvárás, alapja a családi napközi házirendje és napirendje.

- A más nemzethez/etnikumhoz tartozás tiszteletben tartása

Alapfeltétele a működésnek. A csoport életében a gondozó feladata a gyermekekben is ennek a feltételnek, elfogadásnak a kialakítása. Évi alkalommal esélyegyenlőségi napot tartunk,

ahol a helyi cigány kisebbség számára, velük együttműködve szervezünk foglalkozásokat. Elvünk, a „betartani és betartatni” az egymás iránti tisztelet, elfogadás elveit.

- Az aktivitás és önállóság támogatása

A gyermekek mozgásigénye nagyon könnyen nyomon követhető, azonnal érzékelhető a hiánya, könnyű erre alapozva megteremteni a szükséges feltételeket. Mivel a Montessori módszer erre nagy hangsúlyt fektet, csoportunkra nézve is cél, ill. igény az önállóság támogatása. Ebben a mozgásterünk mindaddig terjed, amíg a szülő elvárásaival is megegyezik, ill. a gyermek kompetenciája, valamint a biztonságos feladatvégzés megengedi.

- A gyermek elfogadása és személyiségének megbecsülése

Ahhoz, hogy a gyermek bizzon a felnőttben és elfogadja irányítását, éreznie kell az őszinte figyelmét, megbecsülését. Tekintse a gyermeket partnernek, ismerje el a gyermek kompetenciáját és nyújtson számára ehhez igazodó választási és döntési lehetőséget. Tilos a fenyegetés, megfélemlítés!

- A pozitívumokra támaszkodás

A dicsérő szó az egyik legfontosabb nevelési módszerek egyike. A gyermek személyiségének fejlődése során fontos az önbizalom kialakítása, az önbecsülés. Szoros összefüggésben a tehetség kibontakoztatásban, hiszem mindenki jó valamiben. Feladatunk, hogy megtaláljuk gyermekeink erősségét és erre alapozva tevékenykedjünk. Tilos a gyermekek csoportban vagy egyéb módon való megszegényítése.

- Az egységes nevelő hatások elve

Az csoport valamennyi dolgozója egységes elvárások szerint kell, hogy végezze a munkáját, ezzel megkönnyítve a közös munkát és a bizalom kialakulását.

- A gyermek új helyzetéhez való fokozatos hozzászoktatása

Ennek a területnek a kiemelt feladata a beszoktatás. Komoly lelki megrázkódtatást jelent az édesanyjától való elszakadás. Ez egy folyamat, melynek a gyermek személyiségéhez anyagyermek kapcsolat szintjéhez alkalmazkodva kell megvalósulni. 1,5-2 hetes folyamat végére érhetjük el fokozatosan azt, hogy hosszabb ideig sírás nélkül elválik szüleitől. Napközben jókedvűen játszik, jó étvágyal eszik, elfogadja társai és az ellátó személy közeledését.

TEVÉKENYSÉGI FORMÁINK

Tevékenységformák, melyek segítenek céljaink elérésében:

- munkatevékenységek, gondozási feladatok,
- játéktevékenységek,
- ének, zene,
- anyanyelv: mese, vers,
- vizuális tevékenységek,
- mozgás

Munkatevékenységek, gondozási feladatok:

Az egészséges életmód kialakítása ebben az életkorban elengedhetetlen. Ez a gyermek saját személyével kapcsolatos teendőkben, munkatevékenységekben, az önkiszolgálásban, a gondozási feladatokban egyaránt megjelenik (természetesen a gyermek életkorának, és egyéni fejlettségének figyelembevételével).

Családi napközinkben a következő alapelvek érvényesülnek:

- a gondozás – nevelés egysége
- a gyermek életkori és egyéni sajátosságai
- a személyi és tárgyi környezet állandósága
- az önállósodáshoz szükséges megfelelő idő biztosítása, a gyermekek ösztönzése
- a pozitív megnyilvánulások támogatása
- az ismétlődés, rendszeresség a tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményezi, ezzel növeli a gyermekek biztonságérzetét
- alkalmazkodó képességük fokozatos terhelése pedig lehetővé teszi a változások zökkenőmentes elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakítását

Az egészséges életmód kialakításának területei, és azok céljai

1. higiéniai szokások, szabályok kialakítása

- ismerkedjenek meg a testápolási teendőkkel, illetve helyesen alkalmazzák azokat. Igyekezzenek a tisztálkodási tevékenységek sorrendiségét betartani. Ismerjék meg, működjenek együtt, majd helyesen - idővel önállóan - alkalmazzák a papírzsebkendőt, és a helyes orrfújás technikáját.

2. öltözködés

- ismerjék fel saját holmijukat. Kezdetben próbálkozzanak az öltözködéssel, később egyre önállóbbak legyenek, idővel legyenek képesek ruhaneműik összehajtására, helyrerakására.

3. étkezés

- ismerkedjenek meg, majd alkalmazzák helyesen a kulturált étkezéshez tartozó szabályokat (evőeszközök, pohár, szalvéta használata, illetve az étkezéshez tartozó viselkedési szokások elsajátítása, alkalmazása).

- gyermekük életkorának megfelelő egészséges, változatos étkezést biztosítunk (rostokban gazdag étkezés - zöldségek, gyümölcsök, mindenkori folyadékigény kielégítése stb.) figyelembe véve a különböző anyagcserezavarokban szenvedő, vagy más jellegű étkezési problémákkal küzdő gyermekek igényeit is.

4. délutáni zavartalan pihenés

- nyugodt, zavartalan légkör megteremtésével elősegítjük a mindennapi, pihentető alvást a gyermekek egyéni alvásigényének figyelembevételével. Nem alvó gyermekek számára különféle tevékenységeket biztosítunk, úgy hogy a pihenni vágyókat ne zavarják.

Játéktevékenységek:

A nevelés területeit áthatja a játékosság, mivel ez a 1-3 éves korú gyermekek életkori sajátossága. A gyermek játékán keresztül ismerhetjük meg fejlettségi szintjét, illetve képességeik fejlesztése is ezen keresztül a leghatékonyabb.

A játék a kisgyermekkor legfontosabb, és legfejlesztőbb tevékenysége, s nevelőmunkánk leghatékonyabb eszköze. A játékban, mint a gyermek legfőbb tevékenységében rejlik annak a lehetősége, hogyan alakuljanak társas kapcsolatai, fejlődjenek egyéni képességei, alakuljon a megértő alkalmazkodása, rendszeretete, önbizalma, kitartása - kifejezheti érzelmeit. A gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására törekszünk komplex módon. A játékot a kisgyermekkor egyik legfontosabb és legfejlesztőbb formájának tartjuk, mert a játékban a gyermek teljes személyiségével vesz részt, játszva szerzi meg azokat a készségeket, képességeket, amelyek maradandóvá válnak.

A különböző játékformákhoz (gyakorlójáték, konstruáló-építő játék, szerepjáték, szabályjáték stb.) megfelelő játékeszközöket, illetve a játékhoz szükséges helyet is biztosítjuk, elősegítve a gyermeki fantázia, és kreativitás kibontakozását.

A játék során tanulják meg a gyermekek - tapasztalataik alapján - önállóan megoldani konfliktusaikat.

A játéknak közösségteremtő funkciója is van, hiszen a játék a játékban résztvevő gyermekek együttműködését feltételezi. Ezt a funkciót a családi nevelés nem mindig tudja biztosítani, csupán a közösségi nevelés keretén belül valósulhat meg.

A játékidő folyamatosságának biztosítását nagyon fontosnak tartjuk, s ezt szolgálja napirendünk is. A felnőtt által tudatosan tervezett, és szervezett tevékenységek beolvadnak a játékba, a gyermekek észre sem veszik, hogy tanulnak, ismereteket szereznek. Játékaink, eszközeink mind újak, a kor igényeinek megfelelő modern eszközök. Kiemelt hangsúlyt fektetünk a fejlesztőjátékok, eszközök túlsúlyára, valamint a népi játékok megjelenésére eszközeink között.

Ének, zene, énekes játék:

A magyar népdalok, mondókák, gyermekdalok világa ma is élő és felhasználható hagyomány. Szinte valamennyi ünnepünkhöz kapcsolódik dalanyag, amelyet megismertethetünk a gyermekekkel.

A zenei nevelés az érzelmeken keresztül hat a gyermekre. A népi mondókák ritmusossága, az énekes játékok mozgáselemei, a hangulatörző népdalok mind-mind sajátos érzelmi hatást hordoznak, és erre az életkorra az érzelmi motiváció a legjellemzőbb. A hangszerekkel megismertetjük a gyermekeinket foglalkozás keretében, szülői igény esetén „csivitelő” programunk keretében tehetségek kibontakoztatására is teremtünk alkalmat.

Irodalmi nevelés: mese, vers:

A mindennapos mesélésnek óriási szerepe van a gyermek életében. A mesék varázsa segíti a gyermek anyanyelvének helyes alakulását, az értelmi, érzelmi, erkölcsi képességeinek fejlődését. A mese szerepe a gyermek életében nevelő hatású, ezért tematikusan kerülnek kiválasztásra a feldolgozandó történetek.

Vizuális tevékenységek:

A manuális tevékenységeken keresztül is megismerhetjük a gyermekek készségeit, képességeit. Minél inkább megfelelő hosszúságú időt és lehetőséget biztosítunk az ehhez tartozó tevékenységek gyakorlására, annál inkább szolgáljuk a gyermekek fejlődését (vizuális észlelés, emlékezet, képzelet, vizuális gondolkodás).

Ehhez azonban fel kell keltenünk az örömteli alkotáshoz való kedvet, illetve ösztönöznünk kell az egyéni elképzelések megvalósulását, elismerve azt. Ennek megvalósulását segíti a különféle technikákkal való ismerkedés, és azok gyakorlása az egyéni bánásmód, a fokozatosság, illetve a komplexitás elvének figyelembevételével. Természetesen az ezekhez

szükséges eszközöket, illetve az ehhez megfelelő helyet is biztosítjuk. A vizuális tevékenységekkel a gyermekek látásmódját, vizualitását formáljuk, megalapozva esztétikai fogékonyságukat, igényességüket, gazdagítva tér-, szín-, forma-, képképzetüket. Előtérbe helyezzük a természet nyújtotta anyagok gyűjtésével, beszerzésével azok használatát, a különleges ábrázolási módszereket, néprajzi hagyományok megjelenését a vizuális tevékenységekre nézve.

Mozgás:

A gyermek testi fejlesztése és mozgásfejlesztése nagyban hozzájárul személyiségének pozitív fejlődéséhez.

A fejlesztéshez elengedhetetlen a mozgás biztosítása bent az épületben, és a szabad levegőn egyaránt. Lényeges a megfelelő motiváció, a mozgásra inspiráló biztonságos környezet kialakítása, a mozgásos tevékenységek pozitív megerősítése, a szükséges és elégséges szabályok megtanítása. Igyekszünk minden lehetőséget kihasználni a nap folyamán a mozgásra (lehetőleg a szabad levegőn). A vidéki élet lehetősége, hogy a szennyezett városi levegővel szemben kellemes környezetben mozoghassanak gyermekeink, a viszonylag nagy kiterjedésű játékvárt birtokba véve.

A gyermekek életkorát figyelembe véve a fent említett tevékenységek igazodnak a gyermekek életkorához. Mind a technikákat, mind a nehézségi fokot tekintve.

Igyekszünk a szülőket, családokat is bevonni a mozgás szeretetének tanítására, a szülői minta lehet a legbiztosabb nevelő módszer. Családi napközink kiválóan megközelíthető kerékpárral, páratlan természeti környezetben, az erdő közelében. Néhány perces sétával rögtön a természetben vagyunk, felfedezhetjük annak értékeit. Az új eszközökből álló játékvárt kiegészítettük kiskerttel is, ahol a virágokon kívül zöldség és gyümölcs is kerül a földbe. A gyermek élete részévé válik a körülötte lévő dolgok iránti igényesség, a minőség lesz a példa.

Mivel csoportunk Montessori módszer előnyeit kihasználva fog működni, meg kell említeni a speciális eszközhasználatot. Montessori magasabb pedagógiai céljai az eszközei révén valósulnak meg. Célja a gyermeki öntevékenység biztosítása. Felismerte a tanulás valóságos folyamatát, azt, hogy biztos tudást szerezni, csak tapasztalás útján, cselekvéssel lehet. Nem ismereteket kell közölni, hanem eszközöket kell a gyerek kezébe adni. Eszközei tulajdonságai:

- méretükben a gyerek kezéhez igazodnak
- esztétikusak, szépek, anyagukban és színükben egyaránt, ezáltal is cselekvésre motiválják a gyereket
- ismeret, képesség kialakítását segítik elő
- tartalmazzák a megoldás kontrollját

- tartósak, higiénikusak, tisztántarthatóak

Eszköztípusok:

- I. Gyakorlati életre felkészítő tevékenységek
- II. Érzékelést fejlesztő eszközök
- III. Írás, olvasást előkészítő eszközök
- IV. Matematikai gondolkodást fejlesztő eszközök
- V. Kozmikus nevelés fogalmába tartozó földrajzi, természetrajzi eszközök
- VI. Művészeti nevelés, nyelvi nevelés
- VII. Zenei nevelés
- VIII. Testnevelés

A kisgyerekek egy napja a Napraforgó Házban

Alapkövek

1. Kommunikálj világosan
2. Légy pozitív
3. Ismételd újra és újra
4. Légy következetes
5. Bátoríts
6. Alakíts ki szokásokat

7. Legyenek reálisak az elvárásaid

8. Jelöld ki a határokat

Miért fontos a napirend?

A napirend olyan, mint egy jó haditerv. Ha van kialakult napirend, könnyebb tervezni. Noha a kisgyerekek viselkedésének bizonyos aspektusai kiszámíthatóak, mégis minden egyes nap tartogat valami meglepetést. Ha tudod mire, és mikor van szüksége a gyereknek, akkor könnyebb szervezni, így nagyobb lesz az állandóság az alvás, az evés, és a játék terén. Jut neki elég táplálék és pihenés, könnyebben tanul majd, és a hisztik is ritkák lesznek. A napnak van iránya, és célja.

A gyerekeknek nagy szüksége van a rutinra. Még csak rövid ideig tud figyelni, emellett számtalan új dolgot tanul, mindez azzal jár, hogy könnyen elveszettnek érzi magát. A napirend oldja az ebből adódó feszültséget, hiszen a kicsi tudja, mire számíthat a nap során. Ha egy kisgyerek úgy érzi, sűrgetik, megmakacsolja magát. Ha viszont van napirend, időben figyelmeztethetjük, milyen program következik. Így ő is együttműködőbb lesz, és segít váltani egyik tevékenységről, a másikra. A napirend akkor működik jól, ha újra és újra mindent megbeszélünk. A jól kidolgozott napirend a gyermekek érdeke. A napirend elemeit a gyermekek igényeihez igazítjuk. Az időben történő alvás, evés fontos, mert a kicsiknek is van biológiai órájuk. A jól megszervezett napirend, a gyermekek számára kiszámíthatóságot, biztonságot, érzelmi stabilitást, megbízhatóságot nyújt. A minden nap azonos időben ismétlődő tevékenységek és feladatok, rendszert adnak a kis életüknek, egy idő után pontosan tudják, mikor milyen tevékenységek következnek. Megtanulják őket, és egyre inkább önállóan kezdik végezni. Előbb utóbb ezeket a tevékenységeket gond nélkül rutinszerűen teszik, ami nem csak a felnőttet tehermentesíti, hanem a gyermeknek is felszabadító, és büszke érzés, hogy ő már nagy lett, és önálló.

A rendszeresség kialakítása a későbbi életére, sőt felnőtt életére is kihat. Például, az étkezések előtti és utáni rendszeres tisztálkodási műveletek, a gyermek igényét alakítják ki, így nagyobb korára ez már természetessé válik, és nem kötelezettség.

A beszoktatás

Az első ismerkedés a családi napközi szokásaival a kisgyermek számára a beszoktatási idő alatt történik. A családi napköziben a gyermek közösségbe szoktatását, beilleszkedését megkönnyíti, a kis létszámú gyerekcsoport, így rugalmasabb családiasabb hangulatban, több figyelmet tudunk szentelni az egyéni igényeknek, mint egy nagy létszámú bölcsődében, vagy óvodában. A beszoktatás nagyon fontos mind a gyermek és a szülő, mind a gondozó

részéről. Ekkor ismerik meg egymást, és ekkor alakul ki egyfajta bizalmi kapcsolat gyerek, és gondozó között.

A gondozó magatartása a szerető megértésen, és elfogadáson alapszik. Olyan kapcsolat kialakítására kell törekedni, hogy a kicsi támaszt, biztonságot, oltalmat találjon nála, amikor a szülő nincs jelen.

A kisgyermek itt találkozik először a napirendben követendő normákkal, a napi tevékenységekkel, más gyerekekkel. Itt kezdődik a szocializáció, megtanul másokkal játszani, osztzkodni, együttműködni.

Hogyan történik a beszoktatás?

- A beszoktatás az anyával (apával, vagy gondviselővel) történő, folyamatos szoktatás.
- Célszerű, ha a beszoktatás két hétig tart, de esetenként a gyermek viselkedésétől függően növelhető, illetve csökkenthető.
- A beszoktatás első napjaiban a szülő végzi a gondozási feladatokat, melyeket a gondozónő megfigyel.
- A következő napokban bizonyos gondozási részműveleteket már a gondozónő végezhet, a gyermek együttműködésétől függően.
- A szülő jelenlétében fokozatosan átveszi a gondozási feladatokat a gondozónő, ekkor még van lehetőség megbeszélésre, és korrekcióra.
- A második héten a szülő hosszabb, rövidebb időre már egyedül hagyja a gyermekét.

Ez a módszer nem csak a gyermek számára jelent előnyöket, mert a család, és a családi napközi között megváltoztatja a hagyományos kapcsolatot. Megváltoztatja formális együttműködést, és lehetőséget biztosít a gondozási, nevelési módszerek összehasonlítására, a közös célok együttes megvalósítására. Az adaptációs idő lerövidül, a gyermek fejlődése kiegyensúlyozottabb lesz.

A szülő számára biztonságos, és megnyugtató, hogy gyermeke békés, odafigyelő környezetben tölti az idejét.

Napirend

A napirend segíti a gyerekeket az idő tagolásában, de nem perchez kötött időhatárokat jelent, hanem a dolgok egymásutániségát.

7.30 - 8.30 óráig	Érkezés, szabad játék
8.30 - 8.40 óráig	Tisztálkodás (pelenkázás, kézmosás, készülődés a reggelihez)
8.40 - 9.00 óráig	Reggeli
9.00 - 9.10 óráig	Tisztálkodás
9.10 - 10.00 óráig	Szabad játék
10.00 - 10.10 óráig	Tízórai
10.10 - 11.30 óráig	Játék (időjárás függvényében) csoportszobában, vagy udvaron
11.30 - 12.00 óráig	Készülődés az ebédhez, tisztálkodás
12.00 - 12.30 óráig	Ebéd, tisztálkodás
12.30 - 15.00 óráig	Alvás
15.00 - 15.15 óráig	Ébredés sorrendjében tisztálkodás
15.15 - 15.35 óráig	Uzsonna, tisztálkodás
15.35 – 17.30 óráig	Játék a szülők érkezéséig

Bővebben:

- 4. Érkezés:** Folyamatosan érkeznek a gyerekek a csoportba. A gondozónők tájékozódnak a szülőktől a gyermek aktuális állapotáról, segítik a szülőtől való elválást, vigasztalnak, ölebe vesznek, simogatnak, játékot kínálnak, beszélgetnek a gyermekkel.
- 5. Tisztálkodás:** A gondozók elvégzik a szükséges gondozási műveleteket: pelenkázás, közreműködnek a nagyobbak kézmosásánál, segítik a helyes szokások kialakulását, a tisztálkodással kapcsolatban. A szobatisztaságra nevelés, lépésről, lépésre.

6. **Öltözködés:** A gyerekruhák általában praktikusak, gumis a derekuk, így könnyű lehúzni, a pulcsik rugalmasak, könnyű kibújni, és a cipők tépőzárral készülnek, és könnyen tisztán tarthatóak. Ebben a korban a gyerekek könnyebben vetkőznek, mint öltöznek. Az öltözködésre mindig hagyjunk elegendő időt, és lehetőséget, amint jelét adja, hogy önállóan akar öltözködni. A siker kulcsa, hogy megmutatom, hogyan kellene csinálni, - Próbáld meg újra! Sok türelem, kitartás és humor mindkét részről, és a sikerélmény a végén megfizethetetlen.

7. **Étkezés:** Reggelizés közben a gondozók biztosítják az oldott családi légkört, elősegítik a gyerekek önállósodási törekvéseit. Az étkezési szokásokat mi alakítjuk, akár egészségesen táplálkozó gyerekeket is nevelhetünk! Fontos a változatosság, a türelem, és a példamutatás. Megtanítjuk az alapvető udvariassági formulákat. Pl: rendesen fogja az evőeszközt, illedelmesen kérjen, törölje meg a száját a szalvétába stb.

8. **Játék:** A délelőtti folyamán a gyerekek számára biztosított a szabad játékválasztás lehetősége, a csoportban az udvaron egyaránt, az évszaknak, és az időjárásnak megfelelően. A gondozók a szabad játék mellett kínálják azokat a fejlesztő hatású programokat, egyedi lehetőségeket, szolgáltatásokat, melyek elősegítik a kisgyermek értelmi, érzelmi, mozgás, zenei, szociális fejlődését.(mesélés, verselés, játékos torna, énekes játékok, ünnepekre való készülődés). A gyermek számára önkéntes, egyéni érdeklődésétől függ a részvétel a különböző tevékenységekben.

A játék és a mozgás a gyermek legfontosabb napi aktív tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában. A játék nem csak azért kitűnő talaja a fejlesztésnek, mert általa szinte észrevétlenül tanul a gyermek, hanem azért is, mert játék közben ismerkedik az őt körülvevő környezettel. Időben előrehaladva kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt érő élményeket.

Nagyon fontosnak tartjuk az olyan hangulatok, inger gazdag tárgyi lehetőségek megteremtését, melynek hatására a gyermek spontán játéka, tevékenysége önmagától beindul. Szükség van a gondozónő kezdeményezésére is, felkelteni a gyermek kíváncsiságát, megismertetni a játéklehetőségekkel. A játék kicsiben maga az élet, megtanít a környezetünkhöz való alkalmazkodásra, éppen ezért az életre nevelés a játék segítségével teljesebben ki.

A gondozónő feladatai a játékkal kapcsolatban:

„Segíts nekem, hogy magam csinálhassam!”

A játék színterei:

mese, vers, bábozás

ének, zene, tánc

alkotó tevékenységek

mozgásos játékok

környezet, természet tevékeny megismerése

A mozgás tevékenysége

A mozgásnak kiemelkedő szerepet tulajdonítunk családi napközinkben. A kisgyermeknél már pici korban fontos törekednünk arra, hogy megszeretessük velük a mozgás élményét, kialakítsuk erre való igényét, és lehetővé tegyük a korának megfelelő fejlesztését. Játékkészletünk kialakításánál különös figyelmet szenteltünk annak, hogy a gyerek korának megfelelő mozgásképeség-egyensúlyozó, kúszó-mászó fejlesztő játékok legyenek a napköziben, amit a gyerekek kedvük szerint, szívesen használnak. A foglalkozásokon speciális mozgásfejlesztő eszközöket használunk, melyek kiválóan alkalmasak a nagy mozgások, és az egyensúlyérzék fejlesztésére. Elősegítik a kinesztetikus észlelést (saját mozgás érzékelése), a testséma elsajátítását, a szem-kéz, szem-láb koordinációt. Használatuk során a taktilis (tapintási, érintési), és térérzékelés is nagymértékben fejlődik. Megtanulják a térbeli helyzet és helyváltoztatások alapjait, ami nagy segítséget nyújt a tanulás megkönnyítésében. Ezek a mozgások segítik az idegpályák, idegrendszer fejlődését, segítik a jobb és bal agyfélteke harmonikus működését, fejlesztik az egyensúlyt, a térérzékelést és nem utolsósorban a szív és a keringés stimulálásával megalapozzuk az állóképesség kialakítását.

A lelki egészség

A lelki egészség alapvető feltétele, a gyermek harmonikus, vidám, nyitott, éber, élénk, sokoldalú személyiségének kibontakoztatása. Egészségének védelmére, és megőrzésére, a gondozónő, szeretetének kinyilvánításával, elfogadó és következetes magatartásával biztonságot, harmóniát nyújtó kisugárzásával minden gyermek felé nyitott magatartásával járulhat hozzá. A beszélgetések, a napi problémákban való segítségnyújtás sajátos bizalmi kapcsolatot alakít ki a gyermek és a gondozója között.

Szociális normák elsajátítása

A szociális viselkedési normák elsajátítása és betartása: nyugodt, rendszeres napi tevékenységek megszervezésével, kezdeményező és példaadó magatartásunkkal biztosítjuk. A gyermekek a közös tevékenységekben, a játék, és a mozgás során kapcsolatokat építenek. Két éves kor körül, még csak egymás mellett játszanak. (párhuzamos játék). A kapcsolat

kialakítása, megtartása, konfliktusok kezelésének elsajátítása, a szociális viselkedés elsajátítása előkészíti a kisgyermeket, hogy később a nagyobb közösségben is bátran megállják a helyüket. A nyugodt, kiszámítható és biztonságos környezetet akkor tudjuk megteremteni minden gyermek számára, ha az alapvető együttélési szabályokat, viselkedési normákat betartatjuk velük.

A játékokon osztozkodni kell, a közös eszközhasználatra való képesség a bizonyíték arra, hogy az emberekkel fenntartott viszony fejlődőképes. Mindez nem megy egyik napról a másikra, részben azért, mert kell hozzá egy érettségi szint, amit még nem ért el a gyermek. Mégis le kell rakni az alapokat, hogy a sok ismétlés során, végül megértse, miről van szó. Egy másfél éves gyermek figyelme még csak rövid ideig tartható fenn, könnyű elterelni valami más tevékenység felé. Két és fél éves kor körül már el kell kezdeni tanítani, hogy a játékkal más is játszhat. Háromévesen meg kell értenie, hogy a játékokkal együtt is lehet játszani. Alapvető szociális készség, hogy képesek vagyunk használni a dolgainkat, másokkal. Ezért olyan helyzeteket kell teremteni, ahol ezt a gyerekek megtanulhatják. Fontos az empátiára való nevelés, beszéljünk arról, mit éreznek mások.

Az értelmi fejlődés elősegítése

Az értelmi fejlődés elősegítése a gyermekek életkorának és egyéni sajátosságainak megfelelően történik. A gyermekek önkéntelen figyelmére, kíváncsiságukra, megismerési vágyukra támaszkodva, kötetlen kezdeményezésekkel irányítjuk a megismerés folyamatát, a sokoldalú érzékelést, élménygyűjtést, tapasztalatgyűjtést. Kiemelt figyelmet fordítunk a mese, a vers, mondóka és ének pedagógiai eszközként történő alkalmazására. Hogy miért? Azért, mert véleményünk szerint a mese, vers és ének talán a legfontosabb nevelési, és szórakoztatási eszköz az 1-5 éves korú gyermekek számára. A vers, mese, mondóka, ének az érzelmi biztonság nyújtásának, és az anyanyelvi nevelésnek egyaránt fontos eszköze. Pozitívan hatnak a gyermekek értelmi fejlődésére, gondolkodásra, a szókincsre, segít a gyermekek egyéniségének kibontakoztatásában. Fő feladatunk az érdeklődés felkeltése, a vers, mondóka, a zene, és az éneklés megszerettetése.

A mesekönyv képeit vagy az ünnepkörök témáit / Mikulás, Karácsony, Farsang Húsvét, Anyák napja / kiegészítjük zenei és énekes anyaggal.

A logikai játékok rendkívüli gazdagsága lehetőséget ad a logikai képesség fejlesztésére.

Családi napközinkben szintén a kiemelt tevékenység a kreativitás fejlesztése. Gondozónői kezdeményezésre a kíváncsi kisgyermeket gyurmázásba, rajzolásba, festésbe, hajtogatásba, ajándékkészítésbe vonjuk be.

Természetesen az aktuális ünnepeket és az évszakok jellegzetességeit is kötjük ezekhez a tevékenységekhez. Kiemelt figyelmet szentelünk a természet tevékeny megismerésére is. A természet megismertetésével a gyermekek élmény és fantáziavilága gazdagodik, kialakul az

esztétikum iránti érzékenységük, fejlődik kommunikációjuk, tág teret kap a belülről fakadó motiváció, kreativitás, kialakul bennük a természet szeretete (nem tördelik le az ágakat, nem tépdetik a virágokat,, nem tapossák el a bogarakat stb.) fejlődik én-tudatuk, nyitottabbá, érdeklődővé válnak környezetükkel szemben. Elősegítik azt is, hogy a gyermekek az őket közvetlenül körülvevő és a tágabb természeti, társadalmi környezetről életkoruknak megfelelő, biztonságos eligazodást, tájékozódást, és tapasztalatokat szerezzenek. Célunk, hogy játszva tanulják meg érteni és elfogadni az őket körülvevő világot, szeretni és kímélni a környezetüket.

Növényeket ültetünk és gondozunk, figyeljük a fejlődésüket, játékokon keresztül megismerjük az állatokat, szokásaikat és tiszteletben tartjuk azokat. Környezettudatos elveknek megfelelően szelektív gyűjtjük a hulladékot, ezzel példát mutatva a családoknak is.

Családi napközink céljai között szerepel az egészséges életmódra nevelés keretén belül a korszerű táplálkozási szokások elsajátítása. Ennek érdekében gyermekeink étrendjében a korszerű táplálkozási elveknek megfelelően nem fogyasztunk cukros üdítőket, chipseket, csokoládét, minden nap van gyümölcs és-vagy nyerszöldség, ezzel kialakítva a gyermek igényét és példát mutatunk a családoknak is.

Ünnepeink

Családi napközink életében fontosnak tartjuk a hagyományok őrzését az ünnepek megtartását és az ünnepekre való felkészülés izgalmát. Minden ünnephez és jeles alkalomhoz kapcsolódnak játékaink, énekeink, meséink és mondókáink.

Megtartjuk minden gyermek születés és névnapját, köszöntjük a föld napját, a tavasz megérkezését, májusfát díszítünk, várjuk a húsvéti nyusztit és locsoló verseket mondunk, anyák napján köszöntjük az édesanyákat, decemberben télapót és karácsonyt várunk és végül januárban köszöntjük az újévet.

Alvás: Az elengedő, pihentető alvás nélkülözhetetlen a gyermek fejlődéséhez. Másfél éves kor körül, a legtöbb gyerek már nem alszik délelőtt, de szükségük van 1-2 óra délutáni pihenőre. A gondozók megteremtik az alváshoz szükséges nyugalmat. Halk zene, mese, otthonról hozott játék, kendő.

5. A családi napközi szolgáltatásról szóló tájékoztatás

Szolgáltatásainkat az alábbi módon kívánjuk népszerűsíteni:

1. Saját önálló intézményi honlappal.
2. Megyei szakmai internetes portálokon, valamint az együttműködő települések önkormányzatainak honlapján, időszakosan egyéb honlapokon.

3. Újságban a Megyei Napló, Balatonalmádi város, valamint Szentkirályszabadja helyi közéleti lapjában.
4. Együttműködési megállapodásunk értelmében Balatonalmádi rendezvényein kitelepüléssel.
5. Szórólapokon és közösségi oldalon, valamint e-mail adatbázis segítségével.
6. Csomagajánlatokkal cégek részére, melyben alternatívát kínálunk a cafetéria rendszerbe való beépítés lehetőségére.
7. Egyéb csomagajánlatok

6. Az érdekvédelmi jogokkal kapcsolatos szabályok

Családi napközinkben érdekvédelmi fórum működik, melynek a családi napközi szakmai vezetője, és a gyermekek szülei közül két fő.

A fórum feladatai:

- megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat
- dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben
- intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, ill. az ellenőrzést ellátó szerveknél
- véleményt nyilváníthat, javaslatot tehet a gyermekeket érintő ügyekben

Az érdekvédelmi fórum évente ülésezik, a döntéseket a tagok többségének egyetértésével hozza meg, egyszerű szótöbbséggel. A fórum akkor határozatképes, ha a tagok 2/3-a jelen van. A fórum a hozzá benyújtott panaszt megvizsgálja, és az eredményről 15 napon belül tájékoztatást ad.

7. A folyamatos szakmai felkészítés módja, formái

A szülők elégedettsége érdekében a családi napközi gondozói folyamatos képzést, önképzést, önfejlesztést gyakorolnak. Szakkönyvek, szakirodalmak számontartása, állandó készenléte, új módszerek alkalmazása.

Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

Az ellátást igénybe vevőknek joga van:

- A szolgáltatásokat teljes körűen igénybe venni, egyéni bánásmódban részesülni.

- Joga van minden fontos kérdésekben a tájékoztatáshoz, adatai védelméhez, a nyilvántartásba, dokumentumokba való betekintéshez.
- Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem.
- A szolgáltatás vezetője köteles biztosítani, hogy az ellátott adataihoz, a vezetett nyilvántartásokhoz illetéktelen személy ne jusson hozzá.
- Az ellátást igénybe vevők, az ellátást nyújtó kötelezettségszegése és a szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos problémák esetén panasszal élhetnek, melyet a szolgáltatás vezetőjéhez lehet szóban vagy írásban benyújtani.

A családi napköziben dolgozók számára biztosítandó:

- Az egészséges és biztonságos munkavégzéshez szükséges törvényi előírásoknak megfelelő munkafeltételeket.
- A munkatársnak joga van véleménye kinyilvánítására, munkája elismerésére.
- Megkapni a munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést.
- Emberi méltóságukat és személyiségi jogaik tiszteletben tartása.
- Segítség nyújtás szakmai tudásuk gyarapításához.

Elvárás a családi napköziben dolgozók részére a felkészült és lelkiismeretes munkavégzés, a szülőkkel való jó kapcsolatra partneri együttműködésre törekvés, a gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása, valamint a Szociális Munka Etikai Kódexének és a családi napközi szakmai programjában és házirendjében megfogalmazott szakmai és adatvédelmi szabályok betartása.

Az ellátás igénybevételének módja

Az szolgáltatás igénybevétele önkéntes. A szülő érdeklődése során tájékoztatást kap a házirendről, az igénybe vehető szolgáltatásokról, a fizetendő térítési díj összegéről és megállapításának módjáról, szabályairól, valamint megtekinti a családi napközi környezetét, az épületet, konzultálhat a gondozónőkkel. A tájékoztatók a honlapon keresztül már

előzetesen is elérhetőek. A jelentkezés feltétele egy felvételi adatlap kitöltése és aláírása. Ezt követően kerül aláírásra az együttműködési megállapodás.

A szolgáltatásról szóló tájékoztatás

Két részre bontjuk a tájékoztatást

- érdeklődők számára
- felvételt nyert gyermekek szülei számára

Érdeklődők számára a szakmai program 5. pontjában részletezettek szerint. Fő értesítési csatornánk az önálló honlap, ahol minden kötelező dokumentum és a működésünkről szóló információ megtalálható. (szakmai program, házirend, árlista, szolgáltatási lista, munkatársaink, programjaink, étlap)

Az együttműködésben részt vevő szülők számára többletinformációkat kell nyilvánossá tennünk. A fenti kategóriától eltérően bővül a kör a gyermeket érintő információk átadásával, mely nem nyilvános adat.

- e-mailen hírlevél szerűen, ill. igény szerint minden információs, FONTOS értesítések
- üzenőfüzet vezetése (később emléknék is kiváló, gondozónői feljegyzéseket is tartalmaz)
- személyes beszélgetés ELENGEDHETETLEN, napi szinten kötelezően, konzultáció jelleggel, ha a gyermek helyzete megkívánja
- telefonon a váratlan események során

Jellemzően minden információ írásban kerül megfogalmazásra a későbbi vitás kérdések elkerülése érdekében.

Panaszaival a fenntartó felé élhet, valamint a jogi képviselőkhöz.

A működés szakmai alapelvei, tartalma

Családi napközi szolgáltatásunk igénybevételét azon családok részére kínáljuk, akik szeretnék gyermeküket biztonságban tudni, és érezni azt, hogy jól érzik magukat mindaddig, amíg nem a szülővel vannak. Mindezt sok más helyen is megkaphatják, de azt, hogy kiemelten exkluzív környezetben, mégis a nagyváros zajától távol, annak közelségében, zöld övezetben, magas szakmai, nevelési követelmények mellett, azt csak nálunk kaphatják meg a szülők.

Családban gondolkodunk, ezért az alapgondozási feladatokon túl úgy alakítjuk szolgáltatási kínálatunkat, hogy a családok élvezzék és használják ki lehetőségeinket. Kiemelten családban gondolkodunk, ezért mindent megteszünk azért, hogy a szolgáltatásainkat igénybevevők értéket kapjanak. Ebben az életkorban, amelynek képviselőit várjuk, fontos

dolgok dőlnek el, akár egy életre meghatározó élmények érik. Nem mindegy, hogy milyen! Szem előtt tartjuk, hogy mi a fontos számukra, nem a divatot követjük, hiszen az változik. Ami állandó számára: CSALÁD, JÁTÉK, BIZTONSÁG!

Fontos számunkra a szülőkkel való kapcsolat megalapozása, amely tulajdonképpen a szolgáltatás reklámozásával elkezdődik. A családi napközi szakmai programja meghatározó azon szempontból, hogy a szülő már a személyes kapcsolat előtt tájékozódik a családi napköziben folyó munkáról. Minden családi napközi szakmai munkájának az alapja a Módszertani Útmutató, azonban jelentős egyéni eltérések lehetnek a helyi szükségletekből adódó különbségek dimenziója illetve a családi napközit létrehozó személyek elképzelései alapján. Egy jól megfogalmazott, pontosan definiált „hitvallás”, már a kezdet kezdetén orientálja a szülőket. Ebből kifolyólag a családi napközi szakmai elképzeléseihez közel álló szülők fogják felkeresni a szolgáltatást.

Törekszünk a külső kapcsolatok kiépítésére, a szakmai kapcsolatok felkutatására és azok ápolására. Különös tekintettel a települési önkormányzatokkal, a családsegítő- és Gyermekjóléti szolgálat vonatkozásában, a Kormányhivatal Népegészségügyi Szolgálatával, a Regionális Módszertani tanácsadóval, és a módszertani bölcsőde szakembereivel, civil szakmai ernyőszervezetekkel.

Készítette:

Kovácsné Sz. Csilla
szakmai vezető

Kovács Zsolt ev.
Fenntartó

NAPRAFORGÓ HÁZ

HÁZIREND

„Ringató” Családi Napközi

Készítette: Kovácsné Sz. Csilla
szakmai vezető

1. Általános információk a Napraforgó Ház Ringató Családi napköziről

Fenntartója: Kovács Zsolt egyéni vállalkozó

A fenntartó címe: 8225 Szentkirályszabadja Erdő sétány 2/A

A fenntartó telefonszáma: +36203644690

A családi napközi neve: Napraforgó Ház

A családi napközi címe: 8225 Szentkirályszabadja Erdő sétány 2/A

A családi napközi telefonszáma: +36204805136, +36 88 780-266

A családi napközi vezetője: Geiszlerné Kovács Marianna

Elérhetősége: +3630 645 7109

2. Nyitva tartás

Hétfő – péntek: 7.00 – 17.00 óráig

3. A családi napközibe történő felvétel

Az ellátott gyermekek köre

1. A családi napközi, családban élő 1-3 éves korú gyermekeket fogad a szülővel, törvényes képviselővel kötött megállapodás alapján. A családi napközibe felvehető gyermekek száma 5+2 fő.
2. Az 1. pontban meghatározott életkornál idősebb gyermek napközbeni ellátásban egyedi elbírálás alapján részesülhet.

3. A gyermek felvételét a szülő a családi napközi fenntartójánál kérheti, akivel megállapodást köt az ellátás kezdetéről, várható időtartamáról, valamint megszüntetésének módjáról.

Nyitvatartási idő

4. A családi napközi rendes nyitvatartási ideje munkanapokon reggel 7.00 órától délután 17.00 óráig tart. Nyitvatartási időben az alaptevékenység mellett a szabad férőhelyeken időszakos gyermekfelügyelet igénybevételére van lehetőség.

Étkeztetés

5. A családi napközi gondoskodik a gyermek négyszeri étkeztetéséről a **67/2007. (VII. 10.) GKM-EüM-FVM-SZMM** együttes rendeletben ajánlott táplálkozási ajánlások betartásával.
6. A családi napközit igénybe vevő szülő, törvényes képviselő köteles a szolgáltatás megkezdése előtt az ellátást végzőt tájékoztatni a gyermek étkezéssel kapcsolatosan kialakult egyéni szokásairól, esetleges élelmiszerallergiáról stb.

Napirend

7. A családi napközi az évszakhoz, a gyermek életkorához, fejlettségi szintjéhez igazodó rugalmas napirendet alakít ki, amely az étkezés, levegőzés, játék, gondozási tevékenység rendszeres napi teendőiből áll; gondozótevékenysége során harmonikus légkört, balesetmentes, esztétikus környezetet biztosít a gyermekek számára; ösztönzi a gyermekek kreatív, önálló tevékenységét.

Együttműködés a szülőkkel

8. A családi napközi a gondozótevékenysége során folyamatosan együttműködik a szülőkkel és a családi napközi munkatársaival.

9. A szülővel felmerülő bármilyen probléma vagy konfliktus keletkezésének észlelése esetén a családi napközi munkatársai jelzik a fenntartónak, aki részt vesz a kompromisszum-kereső folyamatban.
10. A családi napközi munkatársai ellenkező megállapodás hiányában csak a családi napközivel szerződést kötő személynek adhatják át a gyermeket. A szülő, törvényes képviselő más személyt csak írásban jelölhet meg. Amennyiben az írásbeliségre – váratlan akadály esetén – nincs lehetőség a szülő, törvényes képviselő telefonon köteles értesíteni a családi napközi munkatársait arról, hogy ki viheti haza a gyermekét. Válogatottan lévő, illetve elvált szülők esetében csak bírósági végzés ellenében tilthatjuk meg az egyik szülőnek gyermeke hazavitelét.
11. A családi napközi csak a megállapodásban megjelölt gyermek részére nyújt szolgáltatást.

Egészségügyi ellátás, betegség, balesetvédelem

12. A gondozás megkezdése előtt a gyermekorvos igazolását a szülő bemutatja arról, hogy a gyermek egészséges és közösségbe mehet. Betegség miatti hiányzást követően az ellátás folytatásának feltétele a gyermek gyógyultságát tanúsító háziorvosi igazolás bemutatása a családi napközi valamely munkatársának.
13. A szülő, törvényes képviselő a gyermek betegségét legkésőbb a tárgynap reggelén 8.00 óráig köteles az ellátást végzőnek jelezni, ellenkező esetben a családi napközi az étkezési díj napi összegét nem téríti vissza.
14. A családi napközi lázas (37.1 C fok feletti testhőmérsékletű) és fertőző beteg (zöld színű orrfolyás esetét is beleértve) gyermeket nem fogad. Amennyiben a gyermek napközben belázasodik, a családi napközi munkatársa a szülőt értesíti és a szülővel egyeztetett módon háziorvost hív. A szülő a gyermeket az értesítéstől számított 1 órán belül köteles haza vinni.
15. A családi napközi gyógyszert csak írásbeli megállapodás alapján vehet át a szülőtől, törvényes képviselőtől, amelyben rögzíteni kell, azt hogy a gyógyszert milyen gyakorisággal kell a gyermeknek adni.

16. A szülő, törvényes képviselő biztosítja a gyermek személyes higiénés eszközeit és azok állandó szinten tartását a családi napközivel egyeztetett módon (pelenka, fogkrém, fogkefe, fésű). A gyermekek felszereléseit, ruháit elkülönítetten névre szólóan tároljuk. Az elveszett ruhaneműért a családi napközi anyagi felelősséget nem tud vállalni. Biztonsági megoldást a bejárat zárásával kívánjuk megoldani.
17. Az ellátás helyszínén a családi napközi a balesetvédelmi feltételeket biztosítja, amelyeket az fenntartó rendszeresen ellenőriz.

A gyermek megismerésének eszközei, az ellátás minőségének biztosítása

18. A szülő vállalja, hogy együttműködik a gyermek megismerését szolgáló kérdőív kitöltésében és az időközben bekövetkezett változások regisztrálásában. Részt vesz a beiratkozást követő szülői értekezleten. A kérdőívben rögzített információk csak összefoglalják, de nem helyettesíthetik a gyermek gondozásához elengedhetetlen, személyesen megbeszélte gondozási szempontokat.
19. A szülő hozzájárul, hogy az ellátás során a gyermek fejlődésének dokumentálására, belső használatra gyermekéről fénykép- és videofelvételek készüljenek.
20. A szülő vállalja, hogy együttműködik a társaság munkatársaival a családi napközi hatékonyságára vonatkozó kérdőív kitöltésében.

21. Rendkívüli intézkedések

Tűz esetén az épületet a lehető legrövidebb idő alatt kell elhagyni a csoportnak az arra kijelölt útvonalon. Áramtalanítani és a gáz főcsapot el kell zárni. Értesíteni kell a tűzoltókat és a rendőrséget.

Természeti katasztrófák esetén első a gyermekek biztonsága, minden egyéb körülményt ennek rendelünk alá.

22. Anyagi felelősség

A családi napközi felelőssége a gyermekek, felnőttek személyes tárgyainak védelme. A gyermekek játékot ne hozzanak a családi napközibe. Kivételt képeznek azon személyes tárgyak (alvóka stb.), melyek a gyermek biztonság érzetéhez elkerülhetetlenek.

Az udvarra behozott kerékpárokért, szánkókért, rollerekért anyagi felelősséget nem vállalunk, azok biztonságát, épségét nem szavatolhatjuk. Ezek tárolása csak lezárva történhet az udvaron.

Szülő, vagy gyermek által szándékos károkozásért a szülőt anyagi kártérítés terheli.

Gyermekek a családi napköziben

A gyermek jogai /KT.10.§/

- A gyermek joga, hogy biztonságban és egészséges környezetben neveljék, oktassák. Napirendjét életkorának megfelelően alakítsák ki /ld.: elegendő szabad játékidő, változatos tevékenységi lehetőségek, udvari játék, pihenőidő, étkezés, testmozgás/.
- Biztonsága érdekében a családi napköziben tartózkodása ideje alatt végig képzett felnőtt felügyelete alatt áll.
- A gyermek emberi méltóságának és személyiségének tiszteletben tartása érdekében nem vehető alá embertelen, megalázó büntetésnek, testi fenyegetésnek, zaklatásnak. Ide tartozik az étel erőltetése, a levegőztetés megvonása is. A gyermeket közvetett, vagy közvetlen hátrányos megkülönböztetés nem érheti.
- A gyermek joga, hogy képességének, érdeklődésének megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön.
- Nemzeti, illetve etnikai hovatartozásának megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön a szülő kérése, illetve a szülőcsoport jóváhagyása alapján.
- Vallási, világnézeti, nemzeti vagy etnikai önazonosságát tiszteletben kell tartani.
- A gyermek nevelése és oktatása a családi napközi programja alapján történik, mely szerint az ismeretek közlését, átadását tárgyilagosan és többoldalúan kell megvalósítani. Biztosítani kell a tevékenységekben való részvételét.
- A gyermek cselekvési szabadságát, családi élethez, magánélethez való jogát a családi napközi nem korlátozhatja, de a gyermek ezen jogának gyakorlása közben nem veszélyeztetheti saját, illetve társai, a családi napközi alkalmazottainak egészségét, testi épségét. Nem akadályozhatja viselkedésével a többiek művelődéséhez, fejlődéséhez való jogát.
- A gyermek a családi napközi eszközeit /játékok, foglalkozási- és fejlesztőeszközök/ berendezéseit, felszereléseit ingyenesen, de rendeltetésszerűen használhatja, arra vigyáznia kell.
- Életkorának és fejlettségének megfelelően a napirendben és a házirendben megfogalmazottak szerint vegyen részt saját környezetének és az általa használt játékok, eszközök rendben tartásában.

Szülők a családi napköziben. A szülők jogai

A szülő joga:

- hogy megismerje a családi napközi Szakmai programját, Házirendjét, mely a családi napköziben bármikor megtekinthető.
- hogy megállapításairól tájékoztassa a napközi vezetőjét és a fenntartót.

A szülő a gyermekét érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérhet a vezetőtől, szükség esetén az adott kérdés megtárgyalását kezdeményezheti.

A szülők kötelességei

A szülő kötelessége, hogy gondoskodjon a gyermeke testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről.

- kísérje figyelemmel gyermeke fejlődését, és a tőle elvárható módon segítse a fejlődés folyamatát, valamint a gyermek közösségbe való beilleszkedését, a közösségi élet szabályainak elsajátítását.

- ne zavarja a családi napköziben nevelőmunkát hosszabb beszélgetéssel, ne vonja el a vezető figyelmét a gyermekcsoportról.

23. A házirend a családi napközi dolgozóira és a szülőkre egyaránt kötelező érvényű.

A házirend betartását köszönjük!

Szentkirályszabadja, 2015.....hó.....nap

.....
szülő, törvényes képviselő

Fenntartó

.....
Kovács Zsolt egyéni vállalkozó

7 ³⁰ – 8 ⁰⁰	A gyermekek folyamatosan érkeznek, majd bekapcsolódnak a játékba
8 ⁰⁰ – 9 ³⁰	Fürdőszoba használat, szükség szerint pelenkacsere, kézmosás Reggeli Szabad játék ideje: a gyermekek önállóan játszanak és ez idő alatt az előkészített művészeti tevékenységbe szabadon bekapcsolódhatnak
9 ³⁰ – 10 ⁰⁰	Tízórai
10 ³⁰ - 11 ³⁰	Szabad játék az udvaron, kertészkedés, séta
11 ³⁰ - 12 ⁰⁰	Fürdőszoba használat, szükség szerint pelenkacsere, kézmosás
12 ⁰⁰ - 12 ³⁰	Ebéd
12 ³⁰ - 14 ³⁰	Mosakodás, fogmosás Mese, délutáni alvás
14 ³⁰ -	Folyamatos ébredés, mosakodás Uzsonna Szülők érkezéséig játék